

**UKA 2023/49: Naalakkersuisut – Inatsisartuni ataatsimiititaliaq suleqatigalugu – Kalaallit Nunaanni Inatsit Tunngaviusussaq pillugu missingiutip, Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitap suliarisaata suliareqqinneqarnissaanik piaartumik qulakkeerinneqqullugit inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Suliareqqiinnermi ilaatigut innuttaasut, ilinniarfeqarfiit soqutigisaqaqatigiillu kattuffii peqataatinneqassapput.**

*Inuit Ataqtigiit Inatsisartuni ilaasortaataannit saqqummiunneqartoq*

**UKA 2023/74: Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat tunngaviusumik inatsisissamut missingiusiaat pillugu innuttaasut ssaakornanni isummersoqatigiinnissamut periarfissiisoqarnissaanut Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

*Siumup Inatsisartuni ilaasortaataannit saqqummiunneqartoq*

**pillugit**

**Inatsisinut Ataatsimiititaliap**

**siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut**

**ISUMALIUTISSIISSUTAA**

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, siulittaasoq  
Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Naleraq, (Emanuel Nûkomut sinniisussaq)  
Inatsisartunut ilaasortaq Pipaluk Lyngø, Inuit Ataqtigiit, (Harald Biancomut sinniisussaq)  
Inatsisartunut ilaasortaq Aii Chemnitz Narup, Inuit Ataqtigiit  
Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut

UKA2023-mi ulloq 12. oktoberimi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

**Siunnersuutit imarisaat siunertaarisaallu**

Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitap Kalaallit Nunaanni Inatsit Tunngaviusussaq pillugu isumaliutissiissutissamut missingiut maanna tunniutereerpaa.

UKA2023/49

Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaata Inatsisartut Naalakkersuisullu qanimut suleqatigalugit sukumiisumik malitseqartinneqarnissaa pingaaruteqartorujussuusoq Inuit Ataqtigiit isumaqarput.

Aammattaaq innuttaasut, ilinniarfeqarfiit soqutigisaqatigiillu kattuffiisa isummersoqatigiinnermi peqataatinneqarnissaat innuttaasunullu paasititsiniaasoqarnissaa malitseqartitsinnermi pingaaruteqartut Inuit Ataqtigiit isumaqarput.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut Inatsisartullu suleqatigiillutik peqqissaarussamik, peqataatitsillutik ukiuni arlalinni ingerlasussamik suliniummik qulakkeerinissaat Inuit Ataqtigiit kissaatigaat.

UKA2023/74

Taamatuttaaq Siumut isumaqarpoq suliassaq tullinnguuttoq tassaasoq inatsit tunngaviusussaq pillugu missingiusiap innuttaasut peqatigalugit innuttaasullu akornanni oqaloqatigiissutigineqarnissaa aallartinneqartariaqartoq.

Taamaattumik Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaa paasiuminarsagaq 2024-mi innuttaasunut agguanneqassaaq.

Isummersoqatigiinneq naappat innuttaasunik taasisitsinissaq isummerfigineqartussanngussaaq.

**Siunnersuutit Inatsisartunit siullermeerneqarneri**

Nunatta siunissaa pillugu innuttaasut akornanni siammasissumik oqallittoqarnissaa maanna pingaaruteqartoq Naalakkersuisut oqaatigaat. Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaa paasiuminarsagaq Naalakkersuisunit aallartinneqareersoq innuttaasunullu agguanneqassasoq tassunga atatillugu paasissutissiissutigineqarpoq. Kiisalu Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitap innuttaasunik naapitsilluni nunarput tamaat angallavigalugu siunnersuummik saqqummiussinissaa, taamaalillunilu innuttaasunik toqqaannartumik oqaloqatiginninnissaa Naalakkersuisut kissaatigisorujussuuat. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Inatsit Tunngaviusussaq pillugu missingiusiamik suliarinninnermik nangitsitsinissamik siunertaqartumik siunnersuuteqartut siunertaat Naalakkersuisunit isumaqatigineqarpoq, allannguutissatulli siunnersuut imaattoq saqqummiullugu:

**Qanoq iliornikkut Nunatta Inatsit Tunngaviusussaatut missiliut inuiaqatigiinnit peqataaffigineqarnerpaasumik oqallisigineqarsinnaanera pillugu Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA2024-imi Inatsisinut Ataatsimiitsitaliamut isummerfigisassanngorlugu**

**pilersaarummik saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

Tunngaviusumik Inatsisissap innuttaasunut paasiuminartuullunilu siunissami ungasinnerusumi atorneqarsinnaanissaa pingaaruteqartoq Naleqqamit oqaatigineqarpoq. Aamma Tunngaviusumik Inatsisissap ulluinnarni inuunermut inatsisaattunngortitsinnginnissaa, inatsisinillu ulluinnarni atortagassatsinnik aporfilersuinnginnissaa pingaaruteqarpoq. Tamanna tunngavigalugu Inatsit Tunngaviusussaq pillugu missingiusiaq Naleqqap nutarterpaa, tamannalu pissutigalugu allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussilluni:

**Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat tunngaviusumik inatsisissamut missingiusiaat nutartigaq, 24-inik paragraffilik kalaallit akornanni isummersoqatigiinnissamut periarfissiisoqarnissaanut, kingunerisaanillu Inatsisartut kingusinnerpaamik ukiak-kut 2024 innuttaasut taasissutissaanik inatsisissamik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

Tunngaviusumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitat suliaanut aningaasarparsuit atorneqareersut Demokratit isumaqarput.

Aammattaaq Tunngaviusumik Inatsisissamik suliaqarneq annertunerusumik namminersulivinnissamut suliaqarnermik takoqqusaarutaannaasimavoq. Ilumoortumilli nunatta aqqissuusseqqinnernik ingerlatsiffigineqarnissaq, namminiilivinnissamut piareersarnera unilluinnarsimalluni. Akerlianilli nunatta namminiilivinnissamut piareersarlugu aqqissuuteqqinniarnani ingerlariaqqinniarneq unilluinnarsimalluni.

Nunarput namminiilivinnissamut qanillattorpat tunngaviusumik inatsit aatsaat pisariaqalissaaq.

Taamaattumik siunnersuutit marluk taakku itigartinneqassasut Demokratinit innersuussutigineqarpoq.

Maannakkutut inissisimasoqartillugu tunngaviusumik inatsiseqarnissaq Atassummit akерlirineqarpoq, inuiaqatigiinni naqqanit suliassat naammasseqqaarnissaat pisariaqarmat. Assersuutigalugu peqqinnissaqarfiup pitsanngorsaaviginissaanut nukissanik atuinissaq Atassutip orniartininneruaa.

Aammattaaq naalagaaffinngorniarneq salliutinniarlugu nukippasuit aningaasarpasullu atorneqarnerat Atassutip qatsuppaa. Tamatuma nassatarisaanik Tunngaviusumik Inatsisissap inaar-sannginnerani Naalagaaffinngornissaq pillugu innuttaasut taasitinneqarnissaat Atassummit kis-

saatigineqarpoq. Tamanna pissutigalugu Atassutip allannguutissatut siunnersuut imaattoq saq-qummiuppaa:

**Tunngaviusumik inatsisissap inaarsarnissaa sioqqullugu Naalagaaffinngornissaq pillugu nunatsinni innuttaasut taasitinneqarnissaannik, Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

**Ataatsimiititaliap siunnersuutinik suliarinninnera**

Inuit Ataqtigiinnit Siumumillu aalajangiiffigisassatut siunnersuutit taakku marluk kiisalu Naalakkersuisunit, Naleqqamit Atassumillu allannguutissatut siunnersuutit pingasut taakku ataatsimiititaliamit suliarineqarput.

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ataatsimiititaliamit isumaqtigiittumit taperserineqarpoq.

Inatsit Tunngaviusussamat missingiut pillugu inuiaqtigiinni siammasissumik oqallisigineqarnissaata pingaaruteqarneranik Naalakkersuisut oqarnerat ataatsimiititaliamit isumaqtigineqarpoq. Tassunga atatillugu paasisitsiniaanermik ingerlatsinissaq pisariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqtigiissitap atorunnaareerana ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Tamanna pissutigalugu pisortatigoortumik oqallitsitsinerni aammalu paasisitsiniaanermik ingerlatsinermi peqataatitsinissaq eqqarsaatigalugu tassani ilaasortaasimasut imaaliillaannaq peqataatitneqarsinnaanngillat. Taamaattumillu suliasat taakku ilaatigut naalakkersuineramik suliaqartunik partiinillu ingerlanneqarnissaat pissusissamisoortutut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq.

**Siunnersuutit aningaasaqarnikkut kingunerisassaatt**

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit piviusunngortinneqarneranni aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat siunnersuutip tunngavilersuutitaani nassuiaatigineqartassat Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq.

Tamanna naapertorlugu siunnersuutit piviusunngortinneqarneranni aningaasaqarnikkut kingunerisassat siunnersuutini marluusuni matuma kinguliani allassimasutut allanneqarsimasut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

- UKA2023/49: Aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissaanut Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqtigiissitap isumaliutissiissutaannik nangitseqqiineq qanoq ingerlanneqassanersoq, innuttaasunik peqataatitsinerup annertussusissaa tamannalu qanoq pissanersoq apeqqutaassapput. Sanissiuksilluni ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, Namminersorneq pillugu Kalaal-

lit Nunaata Danmarkillu Isumalioqatigiissitaasa isumaliutissiissutaannik nangitseqqiinissamut 2008-mut aningaasanut inatsimmi 4,26 mio. kr.-it immikkoortinneqartut. Aningaasaliissutit akissarsianut aningaasartuutitut paasisitsiniaanermi aningaasartuutitut, tassunga ilanngullugit innuttaasunik ataatsimiititsinernut, matussutaapput. Kisianni inuuttaasunik ataatsimiititsinernut aningaasaliissutit tapiliussamik aningaasaliissutit pillugit inatsisikkut tamassuma kingorna 1,4 mio. kr.-nik ilaneqarput.

- UKA2023/74: Siumup gruppiata siunnersuutigaa, Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat isumaliutissiissutaat inoqutigiinnut tamanut atuaruminartunngorlugu nassiussuuneqassasoq, tamannalu ukioq nutaaq aallartippat pissasoq. Tamatuma malitsigisaanik tamakkiisumik piffissaqarfigalugu ataqatigiissaarillutik sulisut marluk pisariaqartinneqassasut naatsorsuutigineqarpoq, sulinerlu ukiunik marlunnik sivilissuseqartussatut ilimagineqarpoq. Ukiutumut aningaasaliissutissatut naatsorsuutigineqarput 2. mio. kr. Siumup gruppiata ilisimavaa, pineqartoq pillugu naleqqussaasariaqartarnissaq pisariaqalersinnaassammat.

### **Ataatsimiititaliap inassuteqaatai**

- Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuerineqassasoq ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit inassutigineqarpoq.

Ataatsimiititaliap taama oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

---

Anders Olsen  
Siulittaasoq

---

Hans Enoksen

---

Pipaluk Lynge

---

Asii Chemnitz Narup

---

Kuno Fencker